

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 11 maart 2021
(OR. en)

6902/21

COAFR 63
CFSP/PESC 239
COHAFA 18
COHOM 53
DEVGEN 45

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	11 maart 2021
aan:	de delegaties
Betreft:	Ethiopië
	- Conclusies van de Raad (11 maart)

Voor de delegaties gaan hierbij de conclusies van de Raad over Ethiopië, die op 11 maart 2021 volgens de schriftelijke procedure zijn goedgekeurd.

Conclusies van de Raad over Ethiopië

1. Ethiopië is voor de EU een strategische partner in de Hoorn van Afrika en in de ruimere regio, maar ook een belangrijke multilaterale speler. De EU waardeert de reeds lang bestaande hechte samenwerking en dialoog met de Ethiopische regering over een breed scala van onderwerpen.
2. In het kader van die dialoog is de EU ingenomen met het bezoek van de Finse minister van Buitenlandse Zaken Pekka Haavisto namens de hoge vertegenwoordiger aan Ethiopië en Sudan van 7 tot en met 10 februari 2021, waar hij ontmoetingen heeft gehad met Ethiopische, Sudanese en Afrikaanse autoriteiten en andere relevante belanghebbenden, onder meer uit het maatschappelijk middenveld.
3. Momenteel bevindt Ethiopië zich in een complexe binnenlandse situatie die ingrijpende gevolgen heeft voor de grotere regio. Het lopende hervormingsproces in Ethiopië en de recente ontwikkelingen hebben onzekerheid en onderliggende wrijvingen aan het licht gebracht. Het gewapende conflict in de regio Tigray, dat werd ontketend met de aanval op militaire bases, drijft de spanningen in de Hoorn van Afrika verder op de spits. Dit heeft geleid tot een ernstige humanitaire crisis. De EU acht het van belang de volgende conclusies te trekken en herhaalt dat zij bereid is voort te bouwen op een reeds lang bestaande relatie.

De situatie in Tigray

4. De EU blijft uiterst bezorgd over het conflict. Een groot deel van de bevolking van Tigray, waaronder degenen die in de regio ontheemd zijn geraakt, blijft sinds het begin van de crisis verstoken van basisdiensten, communicatie en humanitaire hulp. In deze regio met reeds grote behoeften en schaarse middelen – meer bepaald in plattelandsgebieden – wordt de situatie steeds kritieker.

5. De EU dringt er bij alle partijen op aan onmiddellijk een einde te maken aan het geweld en het internationaal recht inzake de mensenrechten, het internationaal humanitair recht en het internationaal vluchtelingenrecht te eerbiedigen. Humanitaire organisaties moeten in alle gebieden volledige, snelle en ongehinderde toegang krijgen tot alle noodlijdende mensen. Voor een grotere humanitaire respons moeten de humanitaire beginselen van onpartijdigheid, neutraliteit en onafhankelijkheid worden gewaarborgd. De EU roept op intern ontheemden en vluchtelingen te beschermen, en herinnert eraan dat het internationale beginsel van "non-refoulement" moet worden geëerbiedigd.
6. De EU erkent het werk van de Ethiopische regering om een aantal noden van de bevolking te lenigen maar benadrukt dat deze inspanningen moeten worden opgevoerd. Er is volledige samenwerking met de VN en alle humanitaire organisaties ter plaatse nodig.
7. De EU is ingenomen met de aankondiging van de Ethiopische regering dat er onbelemmerde toegang en ongehinderde mobiliteit van humanitaire organisaties op basis van een eenvoudig kennisgevingssysteem zal zijn, en roept op tot de onmiddellijke en onverkorte uitvoering hiervan. De procedures voor de invoer van humanitaire hulp en communicatieapparatuur moeten worden versneld.
8. Basisdiensten als water, sanitaire voorzieningen, gezondheidszorg, onderwijs, telecommunicatie en bankdiensten moeten snel en volledig worden hersteld. Burgers, waaronder intern ontheemden en vluchtelingen, moeten zich veilig en vrij kunnen verplaatsen. De EU erkent dat de toegang voor sommige media en maatschappelijke organisaties is verbeterd, maar het blijft cruciaal dat álle media en maatschappelijke organisaties toegang krijgen, dat zij beschermd worden en dat zij alle gebieden van Tigray ongehinderd kunnen bereiken.
9. De EU blijft uiterst bezorgd over de talrijke getuigenissen en rapporten ter staving van beschuldigingen die wijzen op de betrokkenheid van meerdere actoren bij en mogelijk neerkomen op oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid, buitengerechtelijke executies, massaexecuties, seksueel en gendergerelateerd geweld, waaronder verkrachting, gedwongen terugkeer van vluchtelingen, andere mensenrechtenschendingen en -misbruiken, plundering van eigendommen, vernietiging van infrastructuur en religieuze plaatsen. Deze handelingen moeten onmiddellijk ophouden.

10. De EU neemt tevens met bezorgdheid kennis van de meldingen van gericht etnisch geweld, haatzaaiende uitlatingen en discriminatie in Tigray en andere delen van Ethiopië. Dit gevaarlijke patroon zou kunnen leiden tot een escalatie van het geweld in het hele land en de mogelijkheden voor vrede en verzoening kunnen ondermijnen.
11. De EU is opgezet met de toezeggingen van de Ethiopische autoriteiten om alle daders voor de rechter te brengen en internationale technische bijstand bij het onderzoek te aanvaarden. De EU zal de vooruitgang op dit gebied op de voet volgen, aangezien alle beschuldigingen van schendingen van de mensenrechten en het internationaal humanitair recht onpartijdig moeten worden onderzocht en de verantwoordingsplicht moet worden gewaarborgd. De EU steunt ook het belangrijke werk van de Ethiopische mensenrechtencommissie (EHRC), die gedetailleerde documentatie en aanbevelingen voor actie verstrekt, en is bereid aanvullende nationale inspanningen te ondersteunen. De EU verwelkomt, als een eerste stap, de aankondiging van de Ethiopische regering dat zij een taskforce zal oprichten om seksueel en gendergerelateerd geweld te onderzoeken. Er zijn meer inspanningen nodig.
12. De EU pleit ervoor de monitoring ter plaatse van de EHRC uit te breiden tot de hele regio. Ook het personeel van het Bureau van de Hoge Commissaris voor de mensenrechten moet volledige toegang krijgen tot de regio.
13. De EU moedigt de Afrikaanse Unie aan om politiek te blijven samenwerken met de Ethiopische regering opdat de vijandelijkheden worden gestaakt, humanitaire toegang tot alle gebieden van Tigray wordt gewaarborgd en een politieke oplossing voor het conflict wordt gevonden.
14. De EU wenst de constructieve dialoog met de Ethiopische regering over deze kwesties voort te zetten. Zij blijft bereid steun te geven aan alle maatregelen die bedoeld zijn om de spanningen te verminderen en om hulpbehoevenden te helpen.

Aanverwante regionale vraagstukken

15. De regionale gevolgen van de situatie in de Ethiopische regio Tigray en het risico van verdere overloopeffecten in een reeds kwetsbare regio baren grote zorgen. Verdere militaire escalatie en instabiliteit op lange termijn, in Ethiopië en in de ruimere regio, moeten worden vermeden.

16. De EU sluit zich aan bij de oproep van de internationale gemeenschap tot onmiddellijke terugtrekking van Eritrese troepen, aangezien deze volgens meerdere bronnen de situatie verergeren. De EU is ook uiterst bezorgd over beschuldigingen aangaande acties van Eritrese troepen die kunnen neerkomen op oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid. De EU roept op tot grondige en onafhankelijke onderzoeken en zal de ontwikkelingen op dit gebied nauwlettend volgen.
17. De EU is ook bezorgd over de toegenomen spanningen aan de grens tussen Ethiopië en Sudan, en roept beide partijen op er alles aan te doen om de situatie te verbeteren, het vertrouwen te herstellen en via onderhandelingen tot een vreedzame oplossing te komen. De EU moedigt beide partijen aan de dialoog zo spoedig mogelijk te hervatten en is bereid alle politieke inspanningen ter bevordering van een duurzame oplossing te steunen.
18. De EU spoort Ethiopië, Sudan en Egypte tevens aan de onderhandelingen over de Grand Ethiopian Renaissance Dam (GERD) te hervatten teneinde een duurzame en een voor alle partijen voordelige oplossing te vinden. De EU was waarnemer bij de onderhandelingen en blijft bereid dit proces verder te ondersteunen indien alle partijen dit passend achten.
19. De EU moedigt de Ethiopische regering aan haar samenwerking met de Afrikaanse Unie, de Intergouvernementele Ontwikkelingsautoriteit en de regionale partners te versterken, teneinde vreedzame en gecoördineerde besluiten te nemen om de stabiliteit van de gehele regio te vrijwaren.

De transitie in Ethiopië

20. Ethiopië ondergaat momenteel een ingrijpende democratische transitie waarbij belangrijke politieke en economische hervormingen worden doorgevoerd. De EU neemt nota van de aankondiging van algemene verkiezingen voor 5 juni 2021 en is ingenomen met de belofte van de Ethiopische regering dat deze geloofwaardig en transparant zullen zijn. De EU is bereid een dergelijk proces te blijven steunen en dankt de Ethiopische regering voor haar uitnodiging om een verkiezingswaarnemingsmissie te sturen.

21. Als toegewijde partner roept de EU de Ethiopische regering op te zorgen voor inclusieve verkiezingen zodat politieke partijen vrij en op voet van gelijkheid kunnen deelnemen, om de vertegenwoordiging en deelname van vrouwen te vergroten, vreedzame bijeenkomsten mogelijk te maken en de persvrijheid en de veiligheid van journalisten te waarborgen. Voor het democratiseringsproces en de ontwikkeling van de rechtsstaat is het ook belangrijk dat leden van politieke partijen die in hechtenis verkeren op een eerlijke en transparante manier en binnen een redelijke termijn worden berecht.
22. De EU pleit voor de hervatting van de inspanningen om een brede, inclusieve en transparante nationale dialoog tot stand te brengen tussen alle relevante belanghebbenden, waaronder vrouwen, jongeren, maatschappelijke organisaties, politieke partijen en regionale autoriteiten. De verdere voorbereiding van een nationale dialoog kan een belangrijke vertrouwenwekkende maatregel zijn in en ook buiten de electorale context.
23. Uit de brede en krachtige steun die de EU sinds vele jaren aan Ethiopië verleent, blijkt haar sterke inzet en het belang dat zij aan het partnerschap hecht. De EU steunt momenteel de transitie van Ethiopië en wil dat ook blijven doen. Zij streeft naar voortzetting van de dialoog in het kader van de strategische inzet EU-Ethiopië die in 2016 van start ging en de lopende besprekingen met Ethiopische partners over toekomstige samenwerking. De EU is bereid de Ethiopische bevolking te steunen, bij te dragen tot de inspanningen die het land levert om cruciale politieke en economische hervormingen door te voeren, verdere sociale en economische ontwikkeling te bevorderen en handel en duurzame investeringen te bevorderen. De EU is bereid dit partnerschap verder te versterken op basis van gedeelde verantwoordelijkheid.
24. Bij de komende herziening van het strategisch kader van de EU voor de Hoorn van Afrika zal worden getracht gezamenlijke prioriteiten voor te stellen en de politieke dialoog en de gezamenlijke betrokkenheid met de hele regio te versterken.